PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36017430	IES Ricardo Mella	Vigo	2022/2023

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación secundaria obrigatoria	Lingua galega e literatura	1º ESO	3	105

Contido **Páxina**

1. Introdución	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	5
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	9
4.1. Concrecións metodolóxicas	24
4.2. Materiais e recursos didácticos	25
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	26
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	27
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	29
6. Medidas de atención á diversidade	30
7.1. Concreción dos elementos transversais	33
7.2. Actividades complementarias	34
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	35
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	36
9. Outros apartados	37

1. Introdución

A presente programación didáctica desenvolve o contido curricular para o alumnado de 1º ESO do IES Ricardo Mella (Vigo) para o curso 2022-2023.

Con esta programación pretendemos acadar unhas metas mínimas para que o alumnado adquira os coñecementos que lle permita desenvolverse correctamente en situacións cotiás do seu futuro día a día. Porén, debido á diversidade presente neste centro e á alarmante desgaleguización do alumnado desta etapa na cidade de Vigo, esta programación daralle prioridade á comprensión oral e textual, así como á produción oral (sen deixar de lado a escrita).

Xa que logo, priorizaremos a escoita e o coñecemento de conceptos relacionados coa nosa cultura, tradicións ou música; combinando o fomento da práctica oral a través de actividades como a radio ou a regueifa. Por outra parte, incidiremos en conceptos ortográficos, léxicos e gramaticais que melloren a produción textual do alumnado.

Ademais promoveremos a aprendizaxe activa e a familiarización coas novas tecnoloxías, mediante traballos interdisciplinares e colaborativos, nos que teñan que empregar diferentes recursos dixitais. Outro punto desta programación será a promoción e transmisión da diversidade lingüística do mundo, a través da propia diversidade do centro e do propio grupo á que vai dirixida.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Describir e apreciar a diversidade lingüística do mundo a partir do recoñecemento das linguas do alumnado e a realidade plurilingüe e pluricultural da Península Ibérica, analizando a orixe e o desenvolvemento sociohistórico das súas linguas (e, máis concretamente, a do portugués, catalán e éuscaro), e as características das principais variedades dialectais do galego, para favorecer a reflexión interlingüística, combater os estereotipos e prexuízos e valorar a devandita diversidade como fonte de riqueza cultural.	1-3-5	2-3				1-2		1-3
OBX2 - Comprender e interpretar textos orais e multimodais recollendo o sentido xeral e a información máis relevante, identificando o punto de vista e a intención do emisor e valorando a súa fiabilidade, a súa forma e o seu contido, para construír coñecemento, formar opinión e ampliar as posibilidades de gozo e de lecer.	2	2	1	2-3	4	3		

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX3 - Producir textos orais e multimodais con coherencia e fluidez e co rexistro adecuado, atendendo ás convencións propias dos diferentes xéneros discursivos, e participar en interaccións orais con actitude cooperativa e respectuosa, tanto para construír coñecemento e establecer vínculos persoais como para intervir de maneira activa e informada en diferentes contextos sociais.	1-3-5	2	1	2-3		2	1	
OBX4 - Comprender, interpretar e valorar textos escritos, con sentido crítico e diferentes propósitos de lectura recoñecendo o sentido global e as ideas principais e secundarias, identificando a intención do emisor, reflexionando sobre o contido e a forma e avaliando a súa calidade e fiabilidade para dar resposta ás necesidades e aos intereses comunicativos diversos e para construír coñecemento.	2-3-5	2	4	1	4	3		
OBX5 - Producir textos escritos e multimodais coherentes, cohesionados, adecuados e correctos atendendo ás convencións propias do xénero discursivo elixido, para construír coñecemento e para dar resposta de maneira informada, eficaz e creativa a demandas comunicativas concretas.	1-3-5		1	2-3	5	2		
OBX6 - Seleccionar e contrastar información procedente de diferentes fontes de maneira progresivamente autónoma, avaliando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura e evitando os riscos de manipulación e desinformación, e integrala e transformala en coñecemento para comunicala desde un punto de vista crítico e persoal e, ao mesmo tempo, respectuoso coa propiedade intelectual.	3			1-2-3-4	4	2	3	
OBX7 - Seleccionar e ler de maneira autónoma obras diversas como fonte de pracer e coñecemento, configurando un itinerario lector que evolucione en canto á diversidade, complexidade e calidade das obras e compartir experiencias de lectura para construír a propia identidade lectora e para gozar da dimensión social da lectura.	1-4			3	1			1-2-3
OBX8 - Ler, interpretar e valorar obras ou fragmentos literarios do patrimonio galego, portugués e universal, utilizando unha metalinguaxe específica e mobilizando a experiencia biográfica e os coñecementos literarios e culturais que permitan establecer vínculos entre textos diversos e con outras manifestacións artísticas, para conformar un mapa cultural, ampliar as posibilidades de gozo da literatura e crear textos de intención literaria.	1-4					1		1-2-3-4

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX9 - Mobilizar o coñecemento sobre a estrutura da lingua e os seus usos e reflexionar de maneira progresivamente autónoma sobre as eleccións lingüísticas e discursivas, coa terminoloxía axeitada, para desenvolver a conciencia lingüística, aumentar o repertorio comunicativo e mellorar as destrezas tanto de produción oral e escrita coma de recepción crítica.	1-2	2	1-2		5			
OBX10 - Pór as propias prácticas comunicativas ao servizo da convivencia democrática, da resolución dialogada dos conflitos e da igualdade de dereitos de todas as persoas, utilizando unha linguaxe non discriminatoria e desterrando os abusos a través da palabra para favorecer un uso non só eficaz, senón tamén ético e democrático, da linguaxe.	1-5	3		3	3	1-2-3		

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Linguas de todas as cores	Nos primeiros días do curso realizaranse unha sesión de presentación (pautada) e mais a avaliación inicial. Nas seguintes sesións abordaranse conceptos como o alfabeto, os elementos da comunicación ou as diferenzas entre textos literarios e non literarios. A temática do Outono será a que guíe todo o proceso educativo nesta primeira unidade, realizando diferentes actividades relacionadas con esta estación do ano. Por outra banda, o coñecemento das familias lingüísticas do mundo e das linguas da Península Ibérica con especial atención ás do alumnado foráneo, servirá de partida para que o alumnado participe nun primeiro achegamento ao mundo radiofónico, fomentando así o coñecemento deste xénero discursivo dialogado e mais o concepto de adecuación textual.. Ademais, afondarase no concepto de diversidade lingüística promovendo no alumnado a aprendizaxe plurilingüe e aproveitando a diversidade do grupo e a cantidade de alumnado procedente do ámbito lusófono	11	11	X		
2	Das dúas bandas do Miño	A segunda unidade centrarase nas propiedades textuais, especialmente na coherencia, e no coñecemento do léxico dos animais e dos elementos da natureza. Exporanse os trazos máis salientables da tipoloxía textual da banda deseñada nas	11	12	X		

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
2	Das dúas bandas do Miño	que se identifiquen as características propias deste xénero. Por outra banda, realizarase unha segunda aproximación ao coñecemento e valoración das linguas da Península Ibérica, particularmente do portugués, a través do coñecemento previo do alumnado lusófono na aula e dun novo programa radiofónico, que servirá para que o alumnado vaia avanzando na creación de textos deste tipo. En canto aos contidos literarios, cumprirá analizar a forma e o contido do libro de lectura obrigatoria do trimestre, atendendo ao seu sentido global, a temática... Ademais, a lectura dun texto de banda deseñada será o punto de partida para afondar nalgúns conceptos gramaticais como o substantivo ou o adxectivo, e tamén noutras cuestións como a sílaba, o ditongo e o hiato.	11	12	X		
3	Cara a Belén camiña	Esta unidade centrarase nas propiedades textuais, neste caso na cohesión, e abordará as secuencias textuais narrativas. Por unha banda, partindo da lectura da unidade, traballarase co alumnado o recoñecemento de tema e idea principal dun texto, para continuar con conceptos como voz narradora. Ademais, a lectura dun texto narrativo será o punto de partida para afondar nalgúns conceptos gramaticais como o determinante, e tamén noutras cuestións como as regras de acentuación básicas. No que atinxe ao léxico, nesta unidade traballarase co campo semántico das profesións e dos oficios, así como co nome dos obxectos. Esta unidade incluíra tamén o traballo coas secuencias textuais expositivas, co fin de preparar o alumnado para que elabore unha exposición sobre algún dos seres mitolóxicos de Galicia. Non obstante, prestarase unha especial atención ao tema do Nadal mediante o coñecemento de personaxes e tradicións orais relacionadas, como o Apalpador ou os cantos de reis ou de aguinaldo.	11	12	X		
4	Da cabeza aos pés	Esta unidade desenvolverase a través dun proxecto centrado nos xéneros discursivos propios do ámbito xornalístico, co obxectivo de coñecer as súas características formais e de analizar os contidos desde un punto de vista crítico. A partir desta análise, o alumnado producirá os seus propios textos, tentando realizar un pequeno xornal	11	12		X	

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
4	Da cabeza aos pés	conxunto. Aproveitarase o estudo deste tipo de textos para afondar en conceptos gramaticais como o pronome persoal, a acentuación diacrítica Ademais, nesta unidade afondarase no léxico do corpo humano, coñecendo as súas partes e traballando na creación de diferentes textos. Por outra parte, o alumnado achegarase a algúns aspectos básicos do éuscaro, como ás grafías ou a fórmulas de saúdo ou de despedida; e mesmo coñeceremos música e cultura vasca, por medio de proxectos comúns como a regueifesta e o regueibertso.	11	12		X	
5	De refaixos e polainas	Esta unidade centrarase nas secuencias textuais descritivas e na descrición de persoas e elementos da vestimenta. Por unha parte, exporanse os trazos desta tipoloxía textual e dentificaranse as características deste xénero. Ademais, incidirase na revisión e corrección lingüística destas e doutros textos, con especial atención á conxugación verbal. Por outra banda, a reflexión lingüística xirará tamén arredor da incorporación de procedementos que contribúan a enriquecer os textos (precisión léxica, uso de c/q/z/cc/ct...) e emendar erros a través de distintos recursos (dicionarios, manuais de consulta...). Por outra parte, iniciarase o estudo dalgúns trazos básicos do catalán. En canto aos contidos literarios, cumprirá analizar e avaliar a forma e o contido do libro de lectura obrigatoria do trimestre, e poranse en práctica estratexias para expresar a experiencia lectora e recomendar lecturas, o que se concretará na gravación dun booktráiler sobre a dita obra.	11	11		X	
6	Proxecto Mámoas	Esta unidade desenvolverase a través dun proxecto centrado nos xéneros discursivos propios do ámbito xornalístico, como a reportaxe, e noutros do ámbito tecnolóxico, como os que se difunden nas redes sociais. Ademais, a lectura de textos destes ámbitos será o punto de partida para afondar nalgúns conceptos gramaticais relacionados co verbo, como a alternancia vocálica, os verbos irregulares ou a correlación de tempos no discurso, e tamén noutras cuestións como o uso de b/v. No que atinxe ao léxico, nesta unidade traballarase co campo semántico das novas tecnoloxías.	11	12		X	

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
6	Proxecto Mámoas	Ademais nesta unidade participaremos no proxecto de centro, relacionado coa arte megalítica e rupestre do Concello de Vigo, realizando unha saída guiada e unha posterior reportaxe sobre o percorrido e o estado actual do roteiro das mámoas de Candeán. Realizaranse actividades de subliñado, resumo e esquematización de textos non académicos relacionados coa tradición oral vencellada ao Megalitismo e a Arte Rupestre.	11	12		X	
7	A regueifa está na mesa	O coñecemento e a identificación da nosa música tradicional e da nosa tradición oral serán os eixos desta unidade, incidindo na forza educativa da regueifa como elemento central da mesma. Xa que logo, o eixe da unidade serán os xéneros discursivos propios da poesía. Realizaranse actividades relacionadas coa rima e o ritmo, o coñecemento literario, as licenzas poéticas¿ Nesta unidade realizarase un obradoiro de regueifa para familiarizar o alumnado con esta arte, para despois promover a participación do mesmo en diferentes propostas, como a creación de coplas para os Maios ou a creación dun club de regueifa. Porén, nesta unidade analizarase tamén o léxico dos medios de transporte a través da lectura de textos especializados nese ámbito, como cartelaría, anuncios de televisión, anúncios radiofónicos¿ Aproveitarase o estudo deste tipo de textos para afondar en conceptos como o adverbio, as preposicións, o uso de h ou o emprego dos signos de puntuación básicos.	12	12			X
8	Informe Lagares	Nesta unidade concretarase o proxecto de centro relacionado co coidado da nosa contorna, achegando o alumnado a conceptos relacionados co noso medio e realizando unha pequena saída na que, por unha banda, coñeza a diversidade natural e animal dunha zona do río Lagares e, pola outra, que se conciencie do coidado do medio. Estes dous obxectivos concretaranse na creación dun pequeno herbolario e unha pequena limpeza dun tramo de río, para a posterior análise dos elementos extraídos mediante a realización dun informe. Ademais, traballarase o resumo como técnica esencial de estudo e de comprensión textual. No que atinxe ao bloque literario, nesta unidade o alumnado achegarase ao texto teatral e ás súas características, e	11	12			X

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
8	Informe Lagares	comentarase o libro de lectura obrigatoria do trimestre (peza teatral). En canto ao coñecemento lingüístico a atención estará posta no suxeito e no predicado e no uso de coma e punto e coma, que será un aspecto que se traballará na redacción do informe Lagares.	11	12			X
9	De meigas e trasnos	A última unidade do curso concretarase na creación dun programa radiofónico centrado nos seres mitolóxicos de Galicia. A actividade servirá para coñecer mellor a linguaxe radiofónica, así como para a creación dun guión e a posta en práctica do mesmo, o que contribuirá, asemade, ao desenvolvemento do talento artístico do alumnado. Tamén se tratarán aspectos teóricos (características do xénero radiofónico, conceptos de edición, recursos etc) que doten o alumnado das capacidades necesarias para traballar na radio dunha maneira independente e adecuada. O coñecemento e identificación das principais funcións sintácticas (CD, CI e CC), o bo emprego da puntuación ou o correcto uso de x/s serán outros elementos desta unidade aos que se lles prestará atención. Ademais, esta unidade centrarase nas variedades dialectais galegas e en fenómenos como o seseo ou a gheada, que servirán para desterrar posibles prexuízos do alumnado e reflexionar sobre a riqueza lingüística da nosa lingua	11	11			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Linguas de todas as cores	11

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer as linguas da Península Ibérica, especialmente as características básicas do portugués, do éuscaro e do catalán, e identificar algúns trazos dos repertorios lingüísticos e das variedades dialectais do alumnado, contrastándoos en manifestacións orais, escritas e multimodais.	O alumnado recoñece as linguas da Península Ibérica e sabe situalas nun mapa. Ademais coñece a orixe común de galego e portugués; e algunhas nocións básicas do éuscaro e catalán (falantes, variedades, extensión).	PE	70
CA2.1 - Valorar a forma e o contido de textos escritos, orais e multimodais sinxelos, avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	O alumnado identifica os elementos da comunicación nun texto, e sabe diferenciar un texto literario dun non literario		
CA4.1 - Incorporar procedementos básicos para enriquecer os textos, atendendo a aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical.	O alumnado coñece o alfabeto e sabe distinguir os trazos diferenciais entre a lingua oral e a lingua escrita, atendendo a aspectos sintácticos, léxicos e pragmáticos.		
CA1.2 - Identificar, a partir da observación da diversidade lingüística da contorna, prexuízos e estereotipos lingüísticos, adoptando unha actitude de respecto e de valoración da riqueza cultural, lingüística e dialectal.	O alumnado identifica os prexuízos e estereotipos lingüísticos máis subliñables e reflexiona sobre eles	TI	30
CA2.3 - Participar en interaccións orais informais, no traballo en equipo e en situacións orais formais de carácter dialogado de maneira activa e adecuada, con actitudes de escoita activa e facendo uso de estratexias de cooperación conversacional e de cortesía lingüística.	O alumnado participa nun pequeno podcast radiofónico colaborativo entre todo o grupo, poñendo en práctica o xénero dialogado de maneira activa e adecuada		
CA3.1 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias necesarias.	O alumnado participa activamente na descuberta do Outono e dos textos relacionados, e participa nun concurso de consuros de Samaín		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Observación da propia biografía lingüística e da diversidade lingüística da aula. As familias lingüísticas e as lin-guas do mundo. Sistemas de escritura. Nocións básicas: fórmulas de saúdo e despedida, agradecemento e des-culpa. - Contexto vinculado ás estratexias de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimo-dais de diferentes ámbitos. - Compoñentes do feito comunicativo: grao de formalidade da situación e carácter público ou privado, distancia social entre os interlocutores, propósitos comunicativos e interpretación de intencións, canle de comunicación e elementos non verbais da comunicación. - Procesos de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Interacción oral e escrita de carácter informal: tomar e ceder a palabra. Cooperación conversacional e cortesía lingüística. Escoita activa, asertividade e resolución dialogada dos conflitos. - Comprensión lectora: sentido global do texto e relación entre as súas partes. A intención do emisor. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal. Os abusos de poder e a manipulación a través da linguaxe. - Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de maneira progresivamente autónoma a partir dunha prese-lección de textos variados e reflexión sobre os textos lidos e sobre a propia práctica da lectura.

Contidos
- Criterios e estratexias para a selección de obras variadas de maneira orientada a partir da exploración guiada da biblioteca escolar e pública dispoñible. - Participación activa en actos culturais vinculados co circuíto literario e lector - Lectura guiada. Lectura de obras relevantes da literatura xuvenil contemporánea galega e do patrimonio literario lusófono, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero, que atravesan épocas, contextos culturais e movemen-tos artísticos. - Creación de textos a partir da apropiación das convencións da linguaxe literaria e en referencia a modelos dados (imitación, transformación, continuación etc.). - Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas. - Aproximación á lingua como sistema e ás súas unidades básicas tendo en conta os diferentes niveis: o son e sistema de escritura, as palabras (forma e significado) e a súa organización no discurso (orde das palabras, compoñentes das oracións ou conexión entre os significados).

UD	Título da UD	Duración
2	Das dúas bandas do Miño	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer as linguas da Península Ibérica, especialmente as características básicas do portugués, do éuscaro e do catalán, e identificar algúns trazos dos repertorios lingüísticos e das variedades dialectais do alumnado, contrastándoos en manifestacións orais, escritas e multimodais.	O alumnado debe recoñecer trazos lingüísticos diferenciadores do portugués e algunhas nocións básicas, e as semellanzas co galego (falsos amigos).	PE	70
CA3.2 - Valorar a forma e o contido de textos sinxelos avaliando a súa calidade, fiabilidade e idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	O alumnado analiza a forma e o contido da tipoloxía textual da banda deseñada e recoñece as súas características		
CA4.1 - Incorporar procedementos básicos para enriquecer os textos, atendendo a aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical.	O alumnado emprega no texto léxico dos animais e dos elementos da natureza con correción		
CA2.2 - Realizar narracións e exposicións orais sinxelas con diferente grao de planificación sobre temas de interese persoal, social e educativo axustándose ás convencións propias dos diversos xéneros discursivos, con fluidez e coherencia e co rexistro adecuado, en diferentes soportes e utilizando de maneira eficaz recursos verbais e non verbais.	O alumnado planifica, corrixe e realiza unha pequena exposición sobre unha lingua da Península Ibérica, con coherencia.	TI	30
CA2.4 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor en textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias necesarias.	O alumnado analiza a forma e o contido do libro de lectura obrigatoria do trimestre, coñece o seu sentido global, e a temática que desenvolve.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.3 - Elixir e ler textos a partir de preseleccións guiándose polos propios gustos, intereses e necesidades e deixando constancia do propio itinerario lector e da experiencia da lectura.	O alumnado escolle lecturas segundo as súas preferencias e comenta as súas escollas na aula virtual		
CA4.3 - Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e cunha metalinguaxe específica e identificar e solucionar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	O alumnado revisa os textos propios (e autocorríxese) colaborativamente		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Os países lusófonos: localización, poboación, costumes... Coñecemento das primeiras nocións de lingua portuguesa. A ortografía. Semellanzas e diferenzas existentes cos sistemas ortográficos galegos. Iniciación ao coñecemento do léxico. - Iniciación á reflexión interlingüística. - Xéneros discursivos desde o punto de vista da produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Xéneros discursivos propios do ámbito persoal: a conversa. - Procesos de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Comprensión lectora: sentido global do texto e relación entre as súas partes. A intención do emisor. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal. Os abusos de poder e a manipulación a través da linguaxe. - Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de maneira progresivamente autónoma a partir dunha preselección de textos variados e reflexión sobre os textos lidos e sobre a propia práctica da lectura. - Participación activa en actos culturais vinculados co circuíto literario e lector - Toma de conciencia progresiva dos propios gustos e identidade lectora. - Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas.

UD	Título da UD	Duración
3	Cara a Belén camiña	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer as linguas da Península Ibérica, especialmente as características básicas do portugués, do éuscaro e do catalán, e identificar algúns trazos dos repertorios lingüísticos e das variedades dialectais do alumnado, contrastándoos en manifestacións orais, escritas e multimodais.	O alumnado recoñece a comunidade de países de fala lusófona, coñece o concepto de lusofonía e algunhas expresións e vocabulario básico en portugués.	PE	70
CA3.2 - Valorar a forma e o contido de textos sinxelos avaliando a súa calidade, fiabilidade e idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	O alumnado recoñece o texto narrativo e as súas características, e é quen de recoñecer a voz narradora e o punto de vista.		
CA4.1 - Incorporar procedementos básicos para enriquecer os textos, atendendo a aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical.	O alumnado coñece e aplica as regras de acentuación nos seus textos, e emprega con corrección o léxico dos oficios e profesións.		
CA2.2 - Realizar narracións e exposicións orais sinxelas con diferente grao de planificación sobre temas de interese persoal, social e educativo axustándose ás convencións propias dos diversos xéneros discursivos, con fluidez e coherencia e co rexistro adecuado, en diferentes soportes e utilizando de maneira eficaz recursos verbais e non verbais.	O alumnado expón individualmente ante o grupo o seu traballo de avaliación sobre os seres mitolóxicos de Galicia	TI	30
CA2.3 - Participar en interaccións orais informais, no traballo en equipo e en situacións orais formais de carácter dialogado de maneira activa e adecuada, con actitudes de escoita activa e facendo uso de estratexias de cooperación conversacional e de cortesía lingüística.	O alumnado participa activamente no coñecemento e na preparación dunha panxoliña para ser cantada no día de Nadal		
CA2.5 - Planificar e redactar textos escritos e multimodais sinxelos, atendendo á situación comunicativa, ao destinatario, ao propósito e á canle, presentando, despois da súa revisión, un texto final coherente, cohesionado e co rexistro adecuado.	O alumnado entrega en formato presentación o seu traballo de avaliación sobre os seres mitolóxicos de Galicia		
CA2.6 - Localizar, seleccionar e contrastar información de maneira guiada procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura, adoptando un punto de vista crítico e respectando os principios de propiedade intelectual.	O alumnado localiza a información para o seu traballo de avaliación, a partir das pautas dadas polo docente na aula virtual		
CA3.4 - Explicar e argumentar, coa axuda de pautas e modelos, a interpretación das obras lidas a partir da análise das relacións internas dos seus elementos constitutivos co sentido da obra, atendendo á configuración dos xéneros e subxéneros literarios.	O alumnado recoñece as características da narración, e é quen de recoñecer a voz narradora e o punto de vista na obra de lectura obrigatoria do trimestre.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Os países lusófonos: localización, poboación, costumes... Coñecemento das primeiras nocións de lingua portuguesa. A ortografía. Semellanzas e diferenzas existentes cos sistemas ortográficos galegos. Iniciación ao coñecemento do léxico. - Xéneros discursivos desde o punto de vista da produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais.

Contidos
- Aproximación ás secuencias textuais básicas, con especial atención ás narrativas, descritivas, dialogadas e expositivas. - Procesos de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Comprensión oral: sentido global do texto e relación entre as súas partes, selección e retención da informa-ción relevante. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal, dos abusos a través da pa-labra e dos usos manipuladores da linguaxe. - Comprensión lectora: sentido global do texto e relación entre as súas partes. A intención do emisor. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal. Os abusos de poder e a manipulación a través da linguaxe. - Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de maneira progresivamente autónoma a partir dunha prese-lección de textos variados e reflexión sobre os textos lidos e sobre a propia práctica da lectura. - Participación activa en actos culturais vinculados co circuíto literario e lector - Expresión da experiencia lectora, con apoio de exemplos e utilizando progresivamente unha metalinguaxe específica. Apropiación dos textos lidos a través de distintas formas de recreación. - Lectura guiada. Lectura de obras relevantes da literatura xuvenil contemporánea galega e do patrimonio literario lusófono, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero, que atravesan épocas, contextos culturais e movemen-tos artísticos. - Estratexias para a construción compartida da interpretación das obras a través de conversas literarias, coa in-corporación progresiva da metalinguaxe específica. - Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas. - Diferenzas relevantes e intersecciónes entre a lingua oral e a lingua escrita atendendo a aspectos sintácticos, léxicos e pragmáticos.

UD	Título da UD	Duración
4	Da cabeza aos pés	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer as linguas da Península Ibérica, especialmente as características básicas do portugués, do éuscaro e do catalán, e identificar algúns trazos dos repertorios lingüísticos e das variedades dialectais do alumnado, contrastándoos en manifestacións orais, escritas e multimodais.	Recoñece as linguas da Península Ibérica, especialmente as características básicas do éuscaro; e coñece algunhas expresións básicas (saúdo e despedida, presentación, números, días da semana).	PE	70
CA2.1 - Valorar a forma e o contido de textos escritos, orais e multimodais sinxelos, avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	O alumnado recoñece os xéneros discursivos propios do ámbito xornalístico e as súas características formais		
CA3.5 - Establecer de maneira guiada vínculos argumentados entre os textos lidos e outros textos escritos, orais ou multimodais, así como con outras manifestacións artísticas en función de temas, tópicos, estruturas, linguaxe e valores éticos e estéticos, mostrando a implicación e a resposta persoal do lector na lectura.	O alumnado recoñece a estrutura dun xornal, distinguindo as súas partes e as características de cada unha delas.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.1 - Incorporar procedementos básicos para enriquecer os textos, atendendo a aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical.	O alumnado empregará con correción nos seus textos léxico do corpo humano,		
CA2.5 - Planificar e redactar textos escritos e multimodais sinxelos, atendendo á situación comunicativa, ao destinatario, ao propósito e á canle, presentando, despois da súa revisión, un texto final coherente, cohesionado e co rexistro adecuado.	O alumnado participa na planificación dun xornal e rredacta con correción a súa parte, seguindo as pautas marcadas	TI	30
CA2.7 - Adoptar hábitos de uso crítico, seguro, sustentable e saudable das tecnoloxías dixitais con relación á procura e á comunicación da información, reflexionando sobre as posibles manipulacións presentes nas canles de transmisión da información.	O alumnado analiza criticamente a linguaxe dos medios de comunicación, recoñecendo posibles manipulacións informativas e as estratexias dos massmedia.		
CA4.3 - Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e cunha metalinguaxe específica e identificar e solucionar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	O alumnado revisa o texto final para o traballo do xornal, identificando os erros cometidos e solucionándoos na versión definitiva		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Recoñecemento das linguas da Península Ibérica, especialmente do portugués, do éuscaro e do catalán. - Xéneros discursivos desde o punto de vista da produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Xéneros discursivos propios do ámbito social. Redes sociais e medios de comunicación. Etiqueta dixital. Ris-cos de desinformación, manipulación e vulneración da privacidade na Rede. Análise da imaxe e elementos paratextuais dos textos icónico-verbais e multimodais. - Procesos de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Produción oral formal: planificación e procura de información, textualización e revisión. Adecuación á audien-cia e ao tempo de exposición. Elementos non verbais. Trazos discursivos e lingüísticos da oralidade formal. - Comprensión lectora: sentido global do texto e relación entre as súas partes. A intención do emisor. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal. Os abusos de poder e a manipulación a través da linguaxe. - Produción escrita: planificación, textualización, revisión e edición en diferentes soportes. Corrección gramati-cal e ortográfica. Propiedade léxica. Usos da escritura para a organización do pensamento: toma de notas, esquemas, mapas conceptuais, resumos etc. - Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de maneira progresivamente autónoma a partir dunha prese-lección de textos variados e reflexión sobre os textos lidos e sobre a propia práctica da lectura. - Participación activa en actos culturais vinculados co circuíto literario e lector - Mobilización da experiencia persoal e lectora como forma de establecer vínculos entre a obra lida e aspectos da actualidade, así como con outros textos e manifestacións artísticas e culturais. - Lectura guiada. Lectura de obras relevantes da literatura xuvenil contemporánea galega e do patrimonio literario lusófono, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero, que atravesan épocas, contextos culturais e movemen-tos artísticos. - Relación e comparación dos textos lidos con outros textos, con outras manifestacións artísticas e coas novas formas de ficción en función de temas, tópicos, estruturas e linguaxes.

Contidos
- Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas. - Estratexias de uso progresivamente autónomo de dicionarios e manuais de gramática para obter información gramatical básica.

UD	Título da UD	Duración
5	De refaixos e polainas	11

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer as linguas da Península Ibérica, especialmente as características básicas do portugués, do éuscaro e do catalán, e identificar algúns trazos dos repertorios lingüísticos e das variedades dialectais do alumnado, contrastándoos en manifestacións orais, escritas e multimodais.	Recoñece as linguas da Península Ibérica, especialmente as características básicas do catalán; e coñece algunhas expresións básicas (saúdo e despedida, presentación, números, días da semana).	PE	70
CA2.1 - Valorar a forma e o contido de textos escritos, orais e multimodais sinxelos, avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	O alumnado recoñece os trazos da tipoloxía textual descritiva e identifica as características deste xénero		
CA4.1 - Incorporar procedementos básicos para enriquecer os textos, atendendo a aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical.	O alumnado emprega nos seus textos correctamente c/q/z e os grupos consonánticos cc/ct. Ademais tamén introduce no discurso elementos da vestimenta das persoas.		
CA2.8 - Revisar os propios textos de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e cunha metalinguaxe específica e identificar e retocar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	O alumnado exercita a autocorreción dos seus textos, unha vez entregados e revisados polo docente, e é quen de explicar as melloras coa linguaxe adecuada.	TI	30
CA3.1 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias necesarias.	O alumnado analiza a forma e o contido do libro de lectura obrigatoria do trimestre, coñece o seu sentido global, e a temática que desenvolve.		
CA3.6 - Crear textos persoais ou colectivos con intención literaria e conciencia de estilo, en distintos soportes e con axuda doutras linguaxes artísticas e audiovisuais, a partir da lectura de obras ou fragmentos significativos en que se empreguen as convencións formais dos diversos xéneros e estilos literarios.	O alumnado pon en práctica estratexias para expresar a experiencia lectora e recomendar lecturas, o que se concretará na gravación dun booktráiler sobre a dita obra		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.5 - Formular xeneralizacións sobre aspectos básicos do funcionamento da lingua a partir da observación, comparación e transformación de enunciados, así como da formulación de hipóteses e a procura de contraexemplos utilizando unha metalinguaxe específica e consultando de maneira guiada dicionarios, manuais e gramáticas.	O alumnado emenda erros a través de distintos recursos (dicionarios, manuais de consulta...)		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Recoñecemento das linguas da Península Ibérica, especialmente do portugués, do éuscaro e do catalán. - Xéneros discursivos desde o punto de vista da produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Aproximación ás secuencias textuais básicas, con especial atención ás narrativas, descritivas, dialogadas e expositivas. - Xéneros discursivos propios do ámbito social. Redes sociais e medios de comunicación. Etiqueta dixital. Ris-cos de desinformación, manipulación e vulneración da privacidade na Rede. Análise da imaxe e elementos paratextuais dos textos icónico-verbais e multimodais. - Procesos de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Comprensión lectora: sentido global do texto e relación entre as súas partes. A intención do emisor. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal. Os abusos de poder e a manipulación a través da linguaxe. - Recoñecemento e uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais. - Uso coherente das formas verbais nos textos. Correlación temporal no discurso relatado. - Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de maneira progresivamente autónoma a partir dunha prese-lección de textos variados e reflexión sobre os textos lidos e sobre a propia práctica da lectura. - Participación activa en actos culturais vinculados co circuíto literario e lector - Estratexias para a recomendación das lecturas en soportes variados ou ben oralmente entre iguais. - Lectura guiada. Lectura de obras relevantes da literatura xuvenil contemporánea galega e do patrimonio literario lusófono, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero, que atravesan épocas, contextos culturais e movemen-tos artísticos. - Expresión pautada a través de procesos e soportes diversificados, da interpretación e da valoración persoal de obras e fragmentos literarios. - Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas. - Estratexias de uso progresivamente autónomo de dicionarios e manuais de gramática para obter información gramatical básica.

UD	Título da UD	Duración
6	Proxecto Mámoas	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Valorar a forma e o contido de textos escritos, orais e multimodais sinxelos, avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	O alumnado recoñece as características dos xéneros discursivos propios do ámbito xornalístico, como as da reportaxe	PE	70
CA3.2 - Valorar a forma e o contido de textos sinxelos avaliando a súa calidade, fiabilidade e idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	O alumnado recoñece as características de textos do ámbito tecnolóxico, como os que se difunden nas redes sociais.		
CA4.1 - Incorporar procedementos básicos para enriquecer os textos, atendendo a aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical.	O alumnado incorpora verbos irregulares e con alternancia vocálica nos textos de maneira correcta; fai un bo uso das grafías b/v e incorpora o léxico das novas tecnoloxías		
CA2.2 - Realizar narracións e exposicións orais sinxelas con diferente grao de planificación sobre temas de interese persoal, social e educativo axustándose ás convencións propias dos diversos xéneros discursivos, con fluidez e coherencia e co rexistro adecuado, en diferentes soportes e utilizando de maneira eficaz recursos verbais e non verbais.	O alumnado exporá de maneira oral un pequeno traballo de investigación sobre unha mámoa ou petróglifo.	TI	30
CA2.3 - Participar en interaccións orais informais, no traballo en equipo e en situacións orais formais de carácter dialogado de maneira activa e adecuada, con actitudes de escoita activa e facendo uso de estratexias de cooperación conversacional e de cortesía lingüística.	O alumnado participa activamente e con correción na charla do Proxecto Mámoas, interacionando na conversa e coa maior educación e atención coa persoa guía.		
CA2.5 - Planificar e redactar textos escritos e multimodais sinxelos, atendendo á situación comunicativa, ao destinatario, ao propósito e á canle, presentando, despois da súa revisión, un texto final coherente, cohesionado e co rexistro adecuado.	O alumnado planificará e entregará un monográfico sobre unha mámoa ou petróglifo.		
CA2.6 - Localizar, seleccionar e contrastar información de maneira guiada procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura, adoptando un punto de vista crítico e respectando os principios de propiedade intelectual.	O alumnado localiza a información para o seu traballo de avaliación, a partir das pautas dadas polo docente na aula virtual		
CA4.2 - Localizar, seleccionar e contrastar información de maneira progresivamente autónoma procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura e adoptando un punto de vista crítico e de respecto aos principios de propiedade intelectual.	O alumnado localiza, selecciona e contrasta información de maneira progresivamente autónoma para a realización dos seus traballos diarios.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Xéneros discursivos desde o punto de vista da produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Xéneros discursivos propios do ámbito persoal: a conversa.

Contidos
- Xéneros discursivos propios do ámbito educativo. - Procesos de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Comprensión lectora: sentido global do texto e relación entre as súas partes. A intención do emisor. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal. Os abusos de poder e a manipulación a través da linguaxe. - Recoñecemento e uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais. - Corrección lingüística e revisión ortográfica e gramatical dos textos. Uso de dicionarios, de manuais de consul-ta e de correctores ortográficos en soporte analóxico ou dixital. - Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de maneira progresivamente autónoma a partir dunha prese-lección de textos variados e reflexión sobre os textos lidos e sobre a propia práctica da lectura. - Participación activa en actos culturais vinculados co circuíto literario e lector - Lectura guiada. Lectura de obras relevantes da literatura xuvenil contemporánea galega e do patrimonio literario lusófono, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero, que atravesan épocas, contextos culturais e movemen-tos artísticos. - Estratexias para a construción compartida da interpretación das obras a través de conversas literarias, coa in-corporación progresiva da metalinguaxe específica. - Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas.

UD	Título da UD	Duración
7	A regueifa está na mesa	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Valorar a forma e o contido de textos escritos, orais e multimodais sinxelos, avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	O alumnado recoñece as características básicas da nosa tradición oral (contos, cantigas) e da nosa música tradicional	PE	80
CA2.9 - Explicar e argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor, utilizando o coñecemento explícito da lingua e unha metalinguaxe específica.	Explica a relación entre os textos publicitarios da cartelería ou dos anuncios de televisión ou radio		
CA4.1 - Incorporar procedementos básicos para enriquecer os textos, atendendo a aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical.	O alumnado corrixe textos con erros de puntuación e con vacilacións no uso do h. Tamén incorporará nos seus textos o uso correcto de adverbios e preposicións.		
CA4.3 - Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e cunha metalinguaxe específica e identificar e solucionar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	Revisa os textos do informe sobre o estado de conservación do río Lagares e reflexiona sobre os seus erros comentándoos nunha sesión oral e corrixíndoos.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.3 - Participar en interaccións orais informais, no traballo en equipo e en situacións orais formais de carácter dialogado de maneira activa e adecuada, con actitudes de escoita activa e facendo uso de estratexias de cooperación conversacional e de cortesía lingüística.	O alumnado participa activamente nun obradoiro de regueifa, improvisando, cantando e facendo uso de estratexias de cooperación e de cortesía lingüística.	TI	20
CA3.6 - Crear textos persoais ou colectivos con intención literaria e conciencia de estilo, en distintos soportes e con axuda doutras linguaxes artísticas e audiovisuais, a partir da lectura de obras ou fragmentos significativos en que se empreguen as convencións formais dos diversos xéneros e estilos literarios.	O alumnado participará nunha actividade de creación de coplas para os Maios, que poderá formar parte posteriormente nun documento audiovisual.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Procesos de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Comprensión lectora: sentido global do texto e relación entre as súas partes. A intención do emisor. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal. Os abusos de poder e a manipulación a través da linguaxe. - Recoñecemento e uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais. - Os signos básicos de puntuación como mecanismo organizador do texto escrito. A súa relación co significado. - Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de maneira progresivamente autónoma a partir dunha prese-lección de textos variados e reflexión sobre os textos lidos e sobre a propia práctica da lectura. - Participación activa en actos culturais vinculados co circuíto literario e lector - Lectura guiada. Lectura de obras relevantes da literatura xuvenil contemporánea galega e do patrimonio literario lusófono, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero, que atravesan épocas, contextos culturais e movemen-tos artísticos. - Lectura expresiva, dramatización e recitación de textos sinxelos atendendo aos procesos de comprensión, apropiación e oralidade implicados. - Creación de textos a partir da apropiación das convencións da linguaxe literaria e en referencia a modelos dados (imitación, transformación, continuación etc.). - Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas. - Diferenzas relevantes e intersecções entre a lingua oral e a lingua escrita atendendo a aspectos sintácticos, léxicos e pragmáticos.

UD	Título da UD	Duración
8	Informe Lagares	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Valorar a forma e o contido de textos escritos, orais e multimodais sinxelos, avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	O alumnado recoñece as características do resumo como técnica esencial de estudo e de comprensión textual	PE	70
CA3.5 - Establecer de maneira guiada vínculos argumentados entre os textos lidos e outros textos escritos, orais ou multimodais, así como con outras manifestacións artísticas en función de temas, tópicos, estruturas, linguaxe e valores éticos e estéticos, mostrando a implicación e a resposta persoal do lector na lectura.	O alumnado recoñece na obra de lectura obrigatoria as características do texto teatral		
CA4.1 - Incorporar procedementos básicos para enriquecer os textos, atendendo a aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical.	O alumnado é quen de colocar o punto e coma nun texto, e de recoñecer suxeito e predicado nunha oración simple.		
CA4.4 - Explicar e argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as elecciónns lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor, utilizando o coñecemento explícito da lingua e unha metalinguaxe específica.	O alumnado comenta con corrección e propiedade o libro de lectura obrigatoria do trimestre		
CA2.3 - Participar en interaccións orais informais, no traballo en equipo e en situacións orais formais de carácter dialogado de maneira activa e adecuada, con actitudes de escoita activa e facendo uso de estratexias de cooperación conversacional e de cortesía lingüística.	O alumnado reflexiona argumentadamente sobre o estado de conservación do río Lagares e sobre o resultado do Proxecto Lagares.	TI	30
CA2.5 - Planificar e redactar textos escritos e multimodais sinxelos, atendendo á situación comunicativa, ao destinatario, ao propósito e á canle, presentando, despois da súa revisión, un texto final coherente, cohesionado e co rexistro adecuado.	Planifica a redacción dun informe sobre o estado de conservación do río Lagares		
CA3.6 - Crear textos persoais ou colectivos con intención literaria e conciencia de estilo, en distintos soportes e con axuda doutras linguaxes artísticas e audiovisuais, a partir da lectura de obras ou fragmentos significativos en que se empreguen as convencións formais dos diversos xéneros e estilos literarios.	O alumnado participará na redacción dun informe sobre o estado de conservación do río Lagares; e na realización dun herbolario colaborativo, que partillará nun documento audiovisual.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Xéneros discursivos desde o punto de vista da produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Xéneros discursivos propios do ámbito persoal: a conversa. - Xéneros discursivos propios do ámbito educativo. - Procesos de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Comprensión lectora: sentido global do texto e relación entre as súas partes. A intención do emisor. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal. Os abusos de poder e a manipulación a través da linguaxe.

Contidos
- Recoñecemento e uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais. - Os signos básicos de puntuación como mecanismo organizador do texto escrito. A súa relación co significado. - Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de maneira progresivamente autónoma a partir dunha prese-lección de textos variados e reflexión sobre os textos lidos e sobre a propia práctica da lectura. - Participación activa en actos culturais vinculados co circuíto literario e lector - Lectura guiada. Lectura de obras relevantes da literatura xuvenil contemporánea galega e do patrimonio literario lusófono, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero, que atravesan épocas, contextos culturais e movemen-tos artísticos. - Lectura con perspectiva de xénero. - Lectura con perspectiva ambiental e ecolóxica, con especial incidencia na mudanza climática e na protección e benestar dos animais. - Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas. - Aproximación á lingua como sistema e ás súas unidades básicas tendo en conta os diferentes niveis: o son e sistema de escritura, as palabras (forma e significado) e a súa organización no discurso (orde das palabras, compoñentes das oracións ou conexión entre os significados).

UD	Título da UD	Duración
9	De meigas e trasnos	11

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.2 - Identificar, a partir da observación da diversidade lingüística da contorna, prexuízos e estereotipos lingüísticos, adoptando unha actitude de respecto e de valoración da riqueza cultural, lingüística e dialectal.	O alumnado recoñece fenómenos das variedades dialectais galegas como a gheada ou o seseo; e realiza un debate arredor de prexuízos e estereotipos.	PE	70
CA2.10 - Identificar e desterrar os usos discriminatorios da lingua, os abusos a través da palabra e os usos manipuladores da linguaxe partindo da reflexión e da análise dos elementos lingüísticos, textuais e discursivos utilizados, así como dos elementos non verbais da comunicación.	O alumnado identifica os usos discriminatorios da lingua, relacionándoos coa temática dos prexuízos lingüísticos, e recoñecerá usos manipuladores da linguaxe dos medios de comunicación		
CA3.2 - Valorar a forma e o contido de textos sinxelos avaliando a súa calidade, fiabilidade e idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	Valora a forma e o contido de textos da narrativa curta galega (contos e lendas) e recoñece a súa estrutura e temáticas.		
CA4.1 - Incorporar procedementos básicos para enriquecer os textos, atendendo a aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical.	O alumnado realiza un bo emprego da puntuación ou o un correcto uso de x/s nos textos, e recoñece as principais funcións sintácticas (CD, CI e CC)		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.2 - Realizar narracións e exposicións orais sinxelas con diferente grao de planificación sobre temas de interese persoal, social e educativo axustándose ás convencións propias dos diversos xéneros discursivos, con fluidez e coherencia e co rexistro adecuado, en diferentes soportes e utilizando de maneira eficaz recursos verbais e non verbais.	O alumnado participa na creación dun programa radiofónico centrado nos seres mitolóxicos de Galicia	TI	30
CA3.3 - Elixir e ler textos a partir de preseleccións guiándose polos propios gustos, intereses e necesidades e deixando constancia do propio itinerario lector e da experiencia da lectura.	Elixe e le textos escollidos autonomamente de entre a gran diversidade da narrativa curta galega (contos de tradición oral) recollida na web Galicia Encantada.		
CA4.2 - Localizar, seleccionar e contrastar información de maneira progresivamente autónoma procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura e adoptando un punto de vista crítico e de respecto aos principios de propiedade intelectual.	Localiza, selecciona e contrasta información de maneira progresivamente autónoma para a creación dun guión radiofónico e a posta en práctica do mesmo		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Estratexias de identificación de prexuízos e estereotipos lingüísticos do galego e exploración das formas de os evitar. - Procesos de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Comprensión lectora: sentido global do texto e relación entre as súas partes. A intención do emisor. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal. Os abusos de poder e a manipulación a través da linguaxe. - Produción escrita: planificación, textualización, revisión e edición en diferentes soportes. Corrección gramati-cal e ortográfica. Propiedade léxica. Usos da escritura para a organización do pensamento: toma de notas, esquemas, mapas conceptuais, resumos etc. - Recoñecemento e uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais. - Os signos básicos de puntuación como mecanismo organizador do texto escrito. A súa relación co significado. - Promoción dun modelo lingüístico afastado da castelanización e da deturpación para conseguir un modelo de lingua de calidade. - Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de maneira progresivamente autónoma a partir dunha prese-lección de textos variados e reflexión sobre os textos lidos e sobre a propia práctica da lectura. - Participación activa en actos culturais vinculados co circuíto literario e lector - Lectura guiada. Lectura de obras relevantes da literatura xuvenil contemporánea galega e do patrimonio literario lusófono, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero, que atravesan épocas, contextos culturais e movemen-tos artísticos. - Estratexias para a construción compartida da interpretación das obras a través de conversas literarias, coa in-corporación progresiva da metalinguaxe específica. - Lectura expresiva, dramatización e recitación de textos sinxelos atendendo aos procesos de comprensión, apropiación e oralidade implicados. - Creación de textos a partir da apropiación das convencións da linguaxe literaria e en referencia a modelos dados (imitación, transformación, continuación etc.). - Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir

Contidos
- da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas. - Relación entre os esquemas semántico e sintáctico da oración simple. Observación e transformación de enunciados de acordo con estes esquemas e uso da terminoloxía sintáctica necesaria. Orde das palabras e concordancia.

4.1. Concrecións metodolóxicas

A metodoloxía que se empregará será moi diversa, dende aulas maxistrais impartidas polo docente, ata outras accións formativas, como a realización e gravación de programas radiofónicos ou a recepción de obradoiros puntuais de variadas actividades relacionadas coa cultura galega (regueifa, ilustración, arqueoloxía). No contexto das aulas maxistrais, o docente axudarase de diversos recursos, como poden ser o libro de texto electrónico, a aula virtual do centro, ou diversos recursos audiovisuais, ben sexan achegados polo propio departamento ou ben recursos en liña. Prestarase especial atención á recepción e produción oral, e ao coñecemento de conceptos relacionados coa cultura, tradicións ou música galegas; combinando o fomento da práctica oral a través de actividades como a radio ou a regueifa. Ademais, promoverase a aprendizaxe activa e a familiarización coas novas tecnoloxías, mediante traballos interdisciplinares e colaborativos, nos que o alumnado teña que empregar diferentes recursos dixitais.

A continuación detallamos os principios metodolóxicos e a metodoloxía na aula.

PRINCIPIOS METODOLÓXICOS

A escola debe ser capaz de desenvolver saberes sólidos, posto que só é posible pensar e actuar sobre aquilo que coñecemos a fondo, pero tamén ten que ser capaz de educar persoas que convertan o coñecemento en acción e que posúan sólidas habilidades sociais e morais. Traballar de maneira competencial na aula supón un cambio metodolóxico importante. O docente pasa a ser un xestor de coñecemento e o alumnado adquire un maior grao de protagonismo. O alumnado é o centro da súa propia aprendizaxe: faise preguntas, infórmase, participa, aprende a controlar a súa evolución, emprende proxectos¿ A área de Lingua Galega e Literatura é unha materia das denominadas instrumentais, polo que no traballo de aula o docente manexa dous obxectivos fundamentais:
- A consecución de obxectivos curriculares a través dos contidos de currículo.
- O desenvolvemento de habilidades que favorezan a aprendizaxe dos alumnos noutras áreas.
Neste proceso é necesario:
Adestramento individual e o traballo reflexivo de procedementos básicos da materia: a comprensión oral e lectora, a expresión oral e escrita e a argumentación que son, obviamente, extrapolables a outras áreas e contextos de aprendizaxes. Isto farase combinando actividades sinxelas e tarefas de maior complexidade, excelentes para desenvolver as competencias, ensinarlles a pensar aos alumnos, resolver problemas e situación reais e desenvolver o pensamento creativo.
Desde o coñecemento da diversidade da aula e en resposta ás múltiples intelixencias predominantes no alumnado, o desenvolvemento de actividades desde a teoría das intelixencias múltiples facilita que todos os alumnos e as alumnas poidan chegar a comprender os contidos que pretendemos que se adquiran para o desenvolvemento dos obxectivos de aprendizaxe. Para alcanzar isto procuraremos unha atención personalizada en función das necesidades de cada un. Así poranse en marcha mecanismos de reforzo.
Na área de Lingua Galega e Literatura é indispensable a vinculación a contextos reais e a aplicación dos conceptos máis abstractos para mellorar o desenvolvemento lingüístico do alumno. Para iso, as tarefas competenciais propostas facilitarán este aspecto e permitirán a contextualización de aprendizaxes en situacións cotiás próximas aos alumnos.
Os seguintes principios impregnarán metodoloxicamente a presente programación:

a) A interactuación en diferentes ámbitos sociais ou persoais que nos permitirán o coñecemento e interiorización dos procedementos imprescindibles para a abordaxe das distintas situacións de comunicación.
b) A consideración do erro como oportunidade de aprendizaxe, posibilidade de mellora ou como punto de partida para a creación.
c) A experiencia vital da literatura como fonte de pracer, desde os niveis máis básicos de comprensión ata a recreación ou expresión literaria autónoma.
d) A metodoloxía socio-afectiva buscando a empatía no descubrimento de argumentos razoados na defensa das propias convicción, ou mesmo as contrarias, utilizando o poder da razón fronte a calquera outra posibilidade.
e) O aproveitamento da experiencia do día a día para vivenciar uns valores compartidos, un ¿aprender a ser e a

estar¿ que resultará idóneo para a observación de comportamentos, actitudes e á aproximación aos problemas, buscando a resolución pacífica dos conflitos.
f) A valoración e estima da lingua de Galicia e a súa utilización normalizada.
g) O respecto pola diversidade lingüística.

METODOLOXÍA NA AULA
Para lograr os nosos obxectivos de etapa e competencias clave seguiremos estes principios e estratexias metodolóxicas:
¿ Motivación, xerar curiosidade e necesidade de aprender é vital na educación. Mais é unha tarefa complicada debido aos diferentes perfiles de alumnado. O máis efectivo, debido a etapa evolutiva do noso alumnado, será deixar liberdade de creación e actuación. Por unha banda, o xogo segue sendo unha parte innata da súa vida, polo que, o enfoque lúdico será un aspecto decisivo da motivación con exercicios como o Plickers (gamificación) ou grupo de investigación ou estratexias de aprendizaxe cooperativo (como lectura compartida ou a folla xiratoria)
¿ Partir da competencia inicial do alumnado, tomando como referencia a aprendizaxe significativa de Ausbel e o constructivismo de Piaget, sabermos cales son os coñecementos previos do noso alumnado axudará a asentar mellor as bases dos novos conceptos e procedementos. Para isto empregaremos actividades iniciais como a chuvia de ideas, mapas conceptuais, lapis ao centro, lecturas compartidas, o grupo nominal, entre outros.
¿ Respectar os ritmos e estilos de aprendizaxe, para responder correctamente a esta diversidade na aula, imos empregar entre outras cousas a Teoría das intelixencias múltiples de Gardner. Así, a escolla das actividades terá en conta esta teoría: debates, lecturas orais, exposicións, libros, comentarios de texto (Inteligencia lingüístico-verbal); investigacións, aplicacións de métodos, resolución de problemas abstractos (lóxico-matemática); mapas conceptuais, esquemas, vídeos, presentacións (intelixencia visual-espacial); actividades en colaboración co departamento de música sobre todo na literatura medieval ou busca de métrica e ritmo de poemas (intelixencia musical); o proxecto ¿A acción teatral¿ con varias simulacións e representacións, ver unha obra teatral (Inteligencia corporal-cinestésica); autonomía de planificación, traballo individual, autoavaliacións (Intelixencia intrapersoal); traballo en grupo ou por parellas, actividades colectivas (intelixencia interpersoal); roteiros, investigación e exploracións (intelixencia naturalista).
¿ Potenciar as metodoloxías activas e participativas, o protagonista da acción educativa é o alumnado. Sobre todo seguindo o enfoque comunicativo no que o importante é aprender empregando a lingua. Todo isto supón tamén que o papel do docente sexa de facilitador, guía ou orientador cara a consecución da aprendizaxe.
¿ Combinar o traballo individual e o cooperativo, para dar resposta a todas as intelixencias debemos traballar cada un dos aspectos por separado. Tanto o traballo individual, por exemplo con actividades de creación literaria, como o cooperativo, con actividades de investigación colectiva.
¿ Aprendizaxe por proxectos, fomentarán o traballo en equipo, a planificación, a creatividade, o pensamento crítico, a expresión oral e escrita, entre outros aspectos.
¿ Tarefas integradas, as nosas actividades intentan traballar de xeito integrado todas as competencias, tal como marca o artigo 3/11 do Decreto 86/2015. Sobre todo as actividades centradas en grupos de investigación conxugan dentro de si contidos de todos os bloques do currículo.
¿ Uso habitual das TIC e das TAC, o Decreto 86/2015 fai fincapé no uso das TIC e TAC como medio para conseguir os obxectivos educativos e desenvolver as competencias. Empregaranse nas exposicións docentes e do alumnado, para a busca de información, para compartir información tanto entre eles como co docente como con outros institutos.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Libro de texto: Lingua e Literatua 1 ESO (XERAIS) ISBN: 978-84-9121-876-0. Será de uso diario o libro de texto na aula, ben para realizar lecturas ou ben para ir vendo novos contidos.
Libro de texto electrónico: empregarase asemade este recurso en momentos en que sexa necesario.
Aula virtual do centro: consultaremos os recursos e os traballos realizados na aula virtual do curso.
Documentos audiovisuais (Departamento LG): poderanse empregar documentos audiovisuais ou doutro tipo (xogos, mapas...) dotados polo Departamento de Lingua Galega.

Recursos en rede: poderanse empregar diferentes webs relacionadas coa materia (dicionarios en liña, prensa dixital, vídeos de diferente tipo)
Biblioteca do centro: empregarase a Biblioteca en diferentes sesións para a realización de lecturas ou outras actividades, como o proceso de busca e de petición de exemplares.
Libros de lectura obrigatoria

Será de uso diario o libro de texto na aula, ben para realizar lecturas ou ben para ir vendo novos contidos; ou tamén o libro de texto electrónico en momentos en que sexa necesario. Ademais, empregaranse os recursos fotocopiables das Propostas didácticas da editorial Xerais, que recollen lecturas complementarias, actividades de repaso e afondamento, avaliación de contidos e avaliación de competencias; xunto con cadernos complementarios de ortografía, léxico, morfosintaxe e expresión escrita. Asemade consultaremos os recursos da aula virtual do curso e poderanse empregar diferentes documentos audiovisuais ou doutro tipo (xogos, mapas...), ben propiedade do Departamento ou recursos en liña. Por outra banda, utilizaremos os dicionarios tanto tradicionais como virtuais e páxinas web interactivas e repositorio Abalar. A maiores, empregaremos aquelas actividades, power point, follas, tarefas elaborados polo propio profesorado. Para rematar, a Biblioteca do centro será de uso cotiá pois empregarase en diferentes ocasións, como en sesións para a realización de lecturas ou noutras actividades, como o proceso de busca e de petición de exemplares.

En canto aos libros de lectura obrigatoria e voluntaria, serán indicados pola docente cada trimestre. O profesorado achegaralles unha listaxe ampla aos alumnos ao principio de curso para que escollan, en cada trimestre, un libro voluntario que se examinará mediante un exame oral ou escrito. O libro de lectura obrigatoria será indicado en cada trimestre polo profesorado correspondente.

LECTURAS 1º ESO 2022-2023

Obrigatorios:
Escarlatina, a cociñeira defunta, de Ledicia costas;
Contos por palabras, de Agustín Fdz. Paz;
Chamádeme Simbad, de Francisco Castro

Voluntarios:
-A era de Lázaro, de Paula Carballeira; -Cósmico, o bombeiro galáctico, de Fon
-Esmeraldina, a pequena defunta, de Ledicia Costas; -Corredora, de María Reimóndez;
-As meigas de Lupa, María Solar; -O achado no castro, de Manuel Núñez Singala

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

A avaliación inicia efectuarase nas primeiras sesións do curso para diagnosticar e valorar o nivel de coñecementos previos do alumnado.

Esta ferramenta será, xunto coa información obtida a través do Departamento de Orientación e da consulta do expediente académico da alumna ou alumno no XADE, imprescindible para coñecer o nivel académico do alumnado nas distintas competencias, co fin de poder adaptar o seu proceso de ensinanza e a súa proposta didáctica a ese nivel. Ademais a avaliación inicial constitúe un factor preventivo esencial na atención á diversidade, especialmente cando se trata de alumnado con necesidades específicas de apoio educativo. Os resultados da avaliación inicial servirán para adoptar as decisións de tipo educativo que correspondan e, nos casos en que for necesario, para demandar da xefatura do Departamento de Orientación a realización dunha avaliación psicopedagóxica.

Esta proba, que poderá partir dun texto literario, xornalístico, etc. constará das seguintes partes:

- Comprensión oral. O alumnado deberá responder, a partir da escoita ou visionado dun audio ou vídeo, a preguntas sobre o seu contido.

- Comprensión escrita. O alumnado deberá contestar a preguntas pechadas sobre o contido dun texto escrito.

- Produción oral. O alumnado realizará intervencións orais a respecto dos contidos e/ou temática do audio ou vídeo

proposto.

- Produción escrita. O alumnado realizará unha pequena composición escrita sobre o contido e/ou temática do audio ou vídeo proposto.

Á parte disto, a proba incluirá diversas cuestións relacionadas coa reflexión sobre a lingua, sociolingüística, literatura e hábitos lectores referidos ao aprendido no nivel ou etapa anterior.

Se fose posible, poderíase pasar un test sociométrico cuxos resultados nos servirán á hora de facer os agrupamentos para as diferentes actividades do curso.

Unha vez detectadas as necesidades educativas específicas, estableceranse as medidas apropiadas:

-Atención individual.
-Subministración de material de apoio na aula
-Ampliación de tempo na realización de probas.
-Probas adaptadas as circunstancias académicas do alumnado.
-Apoios en pequeno grupo.
-Realización de tarefas en grupo.
-Adaptación curricular, de ser o caso.

Estas medidas serán aplicadas no marco da metodoloxía descrita dentro desta programación. Atendendo aos resultados das avaliacións, faranse reaxustes que vaian no camiño de mellorar os resultados.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	**UD 1**	**UD 2**	**UD 3**	**UD 4**	**UD 5**	**UD 6**	**UD 7**	**UD 8**	**UD 9**	**Total**
Peso UD/ Tipo Ins.	**11**	**11**	**11**	**11**	**11**	**11**	**12**	**11**	**11**	**100**
Proba escrita	70	70	70	70	70	70	80	70	70	**71**
Táboa de indicadores	30	30	30	30	30	30	20	30	30	**29**

Criterios de cualificación:

Os procedementos e criterios que se empregarán para levar a cabo a avaliación son os seguintes:

AVALIACIÓN TRIMESTRAL

a) Valoración do proceso individual a través do traballo e do uso oral da lingua.

Faremos unha observación e valoraremos positivamente:

a.1.- Traballo: (10% da nota total da avaliación).

-Seguimento das instrucións dadas polo docente.
-Aproveitamento diario da clase.
-Realización de deberes.
-Realización e presentación de calquera traballo ou actividade en tempo e forma.
-Autonomía e iniciativa persoal á hora de realizar unha actividade e resolver dúbidas.

Este apartado será avaliado a través do caderno docente, rúbricas e escalas de observación.

a.2.- Oralidade: (20% da nota total da avaliación).

-Utilización do galego nas intervencións orais espontáneas e planificadas .
-Esforzo por mellorar a pronuncia e as estruturas gramaticais, así como a adquisición de novo vocabulario.
-Ser quen de elaborar un discurso oral completo e adecuado ao nivel educativo.
-Rexeitamento de prexuízos.
-Respectar a quenda de palabra.
-Ser respectuoso coas opinións e comentarios dos compañeiros.

Será avaliado mediante rúbricas, escalas de observación e o caderno docente.

b) Valoración do progreso individual a través de probas escritas (70% da nota total da avaliación).

Ao longo de cada trimestre realizaranse un mínimo de dúas probas escritas que recollerán preguntas nas que o alumnado terá que demostrar os coñecementos aprendidos no proceso de aprendizaxe. A nota media destas probas sumará á nota trimestral un 70% e as preguntas e exercicios que aparezan neses exames levarán ao seu carón a puntuación correspondente.

Durante o proceso de ensino-aprendizaxe de cada trimestre, o alumnado disporá dun libro de lectura obrigatorio do que terán que demostrar a súa comprensión global a través dunha proba oral ou escrita ou dun traballo determinado polo docente. Desta proba valorarase:

- Contido: as respostas deben contestar de forma clara ao que se pide, sen lagoas nin información incompleta. Tamén se poderá avaliar a opinión crítica de calquera aspecto relacionado con ese libro.
- Expresión oral/escrita: valoraranse as contestacións que respecten a adecuación, coherencia e cohesión.
- Ortografía: esta debe seguir as normas ortográficas vixentes.
Se da corrección desa proba se deduce que o libro non foi lido por ese alumno, ese exame non sumará nada á nota desa avaliación aínda que haxa algunha pregunta ou apartado contestado correctamente.

c)Lectura voluntaria de até dous libros (sumará 0,5 puntos á nota media desa avaliación).

A comprobación da lectura do mesmo será a través dun exame oral ou escrito.

A continuación amosamos as porcentaxes comentadas con anterioridade:

PROBAS ESCRITAS 70 %
TRABALLO 10 %
ORALIDADE 20 %

LIBRO DE LECTURA VOLUNTARIA 0,5 puntos x 2

En canto á nota das avaliacións farase un redondeo a partir do 4,5 se o alumnado ten feitas todas as tarefas do curso mandadas en cada avaliación.

En relación ao alumnado que se detecte copiando nun exame ou traballo obterá como calificación un 0 nese exame, proba, traballo ou actividade. Por outra banda, de non asistir a unha proba ou exame de ter xustificada a falta repetirase esa proba nun data acordada co docente; de non ter esa xustificación non se procederá a súa repetición.

AVALIACIÓN FINAL
Segundo a ORDE do 27 de decembro de 2022 de modificación da Orde do 20 de maio de 2022 pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2022/23 nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia; a terceira avaliación e a avaliación final coincidiran no tempo marcada polo centro ao final de xuño.
Así, antes da data destas avaliacións o profesorado organizará as distintas probas de recuperación de cada alumnado. Se a media dos tres trimestres ten unha calificación positiva de 5 ou máis e a consecución positiva dos estándares mínimos, obterá tamén a calificación positiva na avaliación final sen necesidade de realizar unha proba de recuperación. O alumnado que adquira unha cualificación negativa deberá acudir á recuperación final; nesta haberá

unha proba escrita para quen deba recuperar toda a materia, e, ademais, tres probas diferentes para cada un dos trimestres para que aquelas persoas que obtivesen cualificación negativa nun ou dous deles non teñan que volver avaliarse dos tres.
Por outra banda, a nota da avaliación final calcularase realizando a media real das cualificacións obtidas nas tres avaliacións parciais (sen redondear); unha vez realizada a media destas, volverá aplicarse a fórmula do redondeo (se ten todas as tarefas mandadas durante o curso) e acharase así a cualificación final da materia.

OUTRAS ESPECIFICACIÓNS

- Nas diferentes probas escritas que se realicen ao longo do curso tamén se terá en conta a corrección lingüística, polo que sobre a cualificación dos exames se poderá restar ata un máximo de 2 puntos por erros, que descontarán do seguinte xeito: 0,2 polas faltas moi graves (colocación do pronome átono ao comezo de oración, reescribir mal palabras que aparezan nos enunciados, uso de tempos verbais compostos) e 0,1 polas menos graves (emprego de grafías alleas ao galego como y ou j, confusións entre b, v, h, s, x, erros de acentuación, uso inadecuado de maiúsculas e minúsculas).

- Só se repetirá un exame ante unha causa debida e documentalmente xustificada. Se a falta de asistencia non é xustificable, a cualificación que se lle outorgará a esa proba para establecer a nota media será cero.

- Aquel alumno ou alumna ao que se sorprenda copiando nun exame será cualificado cun cero na devandita proba.

Criterios de recuperación:

O alumnado que adquira unha cualificación negativa deberá acudir á recuperación final antes da avaliación final; nesta haberá unha proba escrita para quen deba recuperar toda a materia, e, ademais, tres probas diferentes para cada un dos trimestres para que aquelas persoas que obtivesen cualificación negativa nun ou dous deles non teñan que volver avaliarse dos tres.
A cualificación final do alumnado que teña que recuperar unha ou dúas avaliacións consistirá na media aritmética das tres avaliacións parciais, substituíndo a cualificación da avaliación ou avaliacións parciais non superadas durante o curso pola(s) cualificación(s) obtida(s) na recuperación. Se a cualificación final obtida a partir do procedemento explicado é inferior á cualificación final provisoria, quedará esta cualificación provisoria como cualificación final.

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

O profesorado do curso actual elaborará un plan de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes. A avaliación será repartida entre unhas actividades marcadas polo profesor/a correspondente (que suporán o 30% da nota) e unha proba escrita (que suporá o 70% da nota) por trimestre. O resultado da avaliación final ordinaria será a resultante da media das tres avaliacións. O alumnado aprobará cando a súa nota sexa 5 ou superior. Esas probas consistirán nunha proba escrita sobre os contidos mínimos da materia pendente e o libro de texto que se toma como referencia é o que se empregou o pasado curso. Só se considerará superada a materia se a nota obtida na proba é igual ou superior a 5 puntos.

Xa que logo, o profesorado da materia fará entrega ao comezo de curso un Plan de Recuperación da materia pendente, que consisitirá no seguinte:

- A realización dunha proba escrita en cada avaliación (70% da nota)
- A realización dun caderno de actividades sobre os contidos da materia pendente en cada avaliación, que será entregado ao profesorado uns días antes da antedita proba escrita (30% da nota)

Xa que logo, o profesorado da materia fará entrega ao comezo de curso un Plan de Recuperación da materia pendente, que consisitirá no seguinte:

- A realización dunha proba escrita en cada avaliación (70% da nota trimestral)
- A realización dun caderno de actividades sobre os contidos da materia pendente en cada avaliación, que será

entregado ao profesorado uns días antes da antedita proba escrita (30% da nota trimestral)

En relación ao alumnado que se detecte copiando nun exame ou traballo obterá como calificación un 0 nese exame, proba, traballo ou actividade. Por outra banda, de non asistir a unha proba ou exame de ter xustificada a falta repetirase esa proba nun data acordada co docente; de non ter esa xustificación non se procederá a súa repetición.

MATERIA PENDENTE DE 1º ESO (CONTIDOS MÍNIMOS ESIXIBLES)

Comunicación
-Lectura, recoñecemento e producción de textos correspondentes a diferentes tipoloxías: narración, descrición e diálogo.

Lingua e sociedade
- Recoñecer o feito plurilingüe e pluricultural do mundo.
- Coñecer a situación lingüística no mundo, na Península Ibérica e en Galicia.
-Coñecer a situación do galego na actualidade.

Estudo da lingua
-Empregar correctamente as normas ortográficas: acentuación, puntuación, grafías, uso de b/, h, x/s,
- Diferenciar entre texto e enunciado
-A acentuación nas combinacións vocálicas (ditongo, tritongo e hiato).
-Estructura da palabra. Clases de palabras: substantivo (flexión de xénero e número), adxectivo (determinantes), pronome, verbo (estructura e distinción regular/irregular), adverbio e preposición.
- Coñecer os verbos regulares e irregulares
- Recoñecer suxito e predicado
-Adquirir novo léxico: as partes do corpo, o instituto, os animais, oficios e profesións, o medio, o lecer e as afeccións, as novas tecnoloxías, os medios de transporte etc..

Literatura
-Peculiaridade da lingua literaria en relación con outros niveis da lingua.
-Recoñecemento das características dos xéneros literarios máis comúns: narrativa, lírica e dramática.
-Lectura, comentario e resumo oral / escrito de textos breves (contos, lendas, relatos...), tanto da tradición oral como de autores actuais.

6. Medidas de atención á diversidade

As medidas de atención á diversidade enténdese como o conxunto de actuacións educativas dirixidas a dar resposta ás diferentes capacidades, motivacións e intereses, ritmos e estilos de aprendizaxe e situacións persoais do alumnado. Estas medidas oriéntanse a alcanzar os obxectivos e as competencias establecidas para a ESO e réxense polos principios de equidade, calidade e igualdade de oportunidades, non discriminación, integración, accesibilidade e cooperación da comunidade educativa.

Segundo o artigo 49 da Lei orgánica 3/2020, do 29 de decembro, pola que se modifica a Lei orgánica 2/2006, de 3 de maio, de educación, as administracións educativas asegurarán os recursos necesarios para que os alumnos e alumnas que requiran unha atención educativa diferente á ordinaria, por presentar necesidades educativas especiais, por atraso madurativo, por trastornos do desenvolvemento da linguaxe e a comunicación, por trastornos de atención ou de aprendizaxe, por descoñecemento grave da lingua de aprendizaxe, por atoparse en situación de vulnerabilidade socioeducativa, polas súas altas capacidades intelectuais, por terse incorporado tarde ao sistema educativo ou por condicións persoais ou de historia escolar, poidan acadar o máximo desenvolvemento posible das súas capacidades persoais e, en todo caso, os obxectivos establecidos con carácter xeral para todo o alumnado».

A partir da avaliación inicial do alumnado, proporanse as correspondentes actuacións de seguimento e atención ao alumnado, tanto as medidas ordinarias como extraordinarias. Faranse actividades especificamente deseñadas para cada caso. Así, en concreto, o plan específico personalizado para o alumnado que permaneza un ano máis no mesmo curso, obrigado polo artigo 52 da Orde do 8 setembro de 2021 de atención á diversidade incluirá os seguintes apartados:

a) Identificación da alumna ou do alumno.

b) Relación das necesidades educativas que motivaron a repetición do curso.

c) Medidas ordinarias aplicadas no curso anterior.

d) Estratexias metodolóxicas que se utilizarán no seu desenvolvemento.

e) Recursos necesarios para o desenvolvemento do plan.

f) Se for o caso, oferta de medidas extraordinarias.

g) Acreditación da información á familia.

En cada sesión de avaliación farase o seguimento do plan específico personalizado e, se for necesario, realizaránselle os axustes que procedan. Ao final do curso, na mesma sesión de avaliación, informarase sobre o seu desenvolvemento e o seu aproveitamento.

Aínda que no momento da elaboración desta PD non se coñece a natureza dos alumnos e alumnas que cursarán esta materia, e aínda pendentes da avaliación inicial, logo de analizar os informes do centro de procedencia e da información facilitada polo/a orientador/a, espérase contar cun alumno con TDAH ao que se lle vai aplicar o Protocolo de Consenso sobre TDAH na Infancia e na Adolescencia nos Ámbitos Educativo e Sanitario que se concreta nas seguintes actuacións:

O alumno con TDAH debe estar nunha aula con bo clima de traballo e, se for posible, na que non coincida con alumnado con problemáticas semellantes. Estará sentado cerca da mesa do profesorado e ao lado de compañeiras ou compañeiros que lle sirvan de modelo de tranquilidade, de orde e de axuda. Contará cunha axenda que o axudará na súa organización. Evitarase a proximidade a portas, xanelas, papeleiras e lugares de maior tránsito, así como estímulos sonoros ou visuais.

Implementaranse outras medidas como:

-Alternar actividades teóricas con traballo práctico.

-Antes de empezar unha actividade, explicarase en que consiste de xeito claro e sinxelo, e asegurarase de que a entendeu todo o alumnado.

-Empregar estratexias para captar a atención inicial, como mudanzas de entoación, xesticulación e dramatización.

-Segmentar as actividades longas e limitar o número destas.

-Supervisar frecuentemente a realización, para reforzar positivamente ou para reconducir a execución ou as distraccións.

-Usar reforzos e apoios visuais na instrución oral.

-Combinar actividades máis estimulantes con outras menos motivadoras.

-Propor exercicios variados.

-Conseguir a colaboración dun compañeiro ou dunha compañeira para que o axude a comprender e a realizar as tarefas; o que á súa vez contribuirá a potenciar a súa zona de desenvolvemento próximo, segundo a teoría de Vygotsky.

-Utilizar reforzos positivos para motivar (eloxios privados e públicos, colocar os seus traballos no taboleiro da clase, levar os traballos á casa cunha felicitación, utilizar un sistema de puntos ou economía de fichas etc.)

En canto ás tarefas ou deberes que se lle proporán terase presente o seguinte:

-Reducir e fragmentar as actividades.

-Supervisar os exercicios e asegurarse de que entendeu o que ten que facer.

-Utilizar reforzos e apoios visuais na instrución oral.

-Non sobrecargar de tarefas para a casa, cómpre que o profesorado do curso se coordine e seleccione aquelas que se consideren máis importantes.

En canto ás probas escritas e, co fin de as mellorar, será necesario:

-Fixar as datas dos exames con suficiente antelación.

-Traballar con mostras de formato de exames. Serve de gran axuda para todos poder adestrarse con exercicios e formatos tipo do que van atopar no día sinalado.

-Utilizar diferentes formas e instrumentos de avaliación.

-Acurtar os exames escritos e formular preguntas breves, pechadas, claras e con vocabulario sinxelo. En ningún caso se formularán preguntas que poidan resultar ambiguas ou que teñan unha dobre interpretación.

-Complementar os exames escritos de forma oral, cando se observa que están incompletos.

-Alternar a forma de presentación das cuestións que ten que responder o alumnado (de forma oral, escrita ou coas novas tecnoloxías).

-Pactar a fórmula máis idónea para realizar os exames (oralmente ou utilizando o computador).

-Dar máis tempo para realizar as probas ou os exames escritos, inclusive dividilos en dúas sesións, e ser flexibles na súa duración.

-Presentar escrito o texto dos exames, salientando en letra negra as partes máis importantes de cada cuestión e, no caso de preguntas complexas, diferenciando ben cada tarefa. Na media do posible, utilizar un tipo de letra de maior tamaño.

-Deixar suficiente espazo entre as preguntas (dobre espazo e, preferiblemente, un exercicio por páxina), e supervisar a súa comprensión e execución durante o tempo no que se desenvolva o exame.

-Posibilitar que o alumnado poida recuperar, durante a avaliación, os exames suspensos.

-Pedir que se revisen os traballos e os exames antes de entregalos.

-Supervisar que a/o alumna/o respondeu a todas as cuestións antes de entregar o exame.

MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Programas específicos e personalizados para o alumnado repetidor

Aínda que habitualmente o alumnado repetidor ten unha madureza e independencia maior có alumnado non repetidor, precisa moitas veces apoio e reforzo. Deste modo o departamento, e en particular o profesorado que desenvolve a docencia nos grupos que presentan esta tipoloxía, procurarán proporcionar os materiais de reforzo e ampliación que o alumnado precise; atendendo sempre ás necesidades educativas particulares en relación á consecución dos obxectivos da etapa.

Alumnado con necesidades específicas

A diversidade manifestarase en tres ámbitos interrelacionados: na capacidade de aprender, na motivación e nos intereses. Atoparemos alumnos que manifesten dificultades para aprender e outros que progresan con maior rapidez cós seus compañeiros e que, de igual maneira, necesitan unha especial atención educativa. Entre este grupo, temos que incluír o alumnado procedente doutras comunidades autónomas ou doutros países. A atención á diversidade

abordarase a través de exercicios complementarios de análise de textos e competencia lingüística de maior ou menor grao de dificultade. A posibilidade de elaborar traballos de investigación e compilación de información, de escribir textos de diferentes xéneros e tipoloxías e de facer outras lecturas distintas ás obrigatorias, contribuirá á atención individualizada que cada alumno necesite, potenciando as súas preferencias e corrixindo as súas eivas.

Nalgún caso, a atención que precisa algún alumno require unha maior concreción e individualización. De atoparmos casos onde as medidas cualificadas como Reforzo Educativo, incluso dentro da aula coa profesora de Pedagoxía Terapéutica, non sexan suficientes, adoptaremos a medida da Adaptación Curricular. Trátase de casos onde, axudados e guiados polo Departamento de Orientación, modificamos dende obxectivos ata criterios de avaliación para achegarnos o máximo posible ás necesidades do alumnado.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.1 - Comprensión lectora	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.2 - Expresión oral e escrita	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.3 - Comunicación audiovisual	X		X			X		
ET.4 - Competencia dixital	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.5 - Emprendemento social e empresarial								
ET.6 - Fomento do espírito crítico e científico	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.7 - Educación emocional e en valores		X		X				X
ET.8 - Igualdade de xénero	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.9 - Creatividade			X			X		

	UD 9
ET.1 - Comprensión lectora	X
ET.2 - Expresión oral e escrita	X
ET.3 - Comunicación audiovisual	X
ET.4 - Competencia dixital	X
ET.5 - Emprendemento social e empresarial	X
ET.6 - Fomento do espírito crítico e científico	X

	UD 9
ET.7 - Educación emocional e en valores	
ET.8 - Igualdade de xénero	X
ET.9 - Creatividade	X

Observacións:

O Decreto do currículo de ESO establece que en todas as materias e, polo tanto, en Lingua Galega e Literatura de 1º de ESO, se traballarán os seguintes elementos transversais: - A comprensión lectora Traballarase en todas as unidades, pois o alumnado achegarase a diferentes textos en cada unha delas, comprendéndoos e recoñecendo as súas características. - A expresión oral e escrita En cada unidade traballarase a expresión oral, pois é unha das necesidades do noso alumnado; e tamén se incidirá no traballo escrito, para mellorar as capacidades do alumnado. - A comunicación audiovisual Neste curso traballaremos coa emisora do centro, realizando diferentes programas sobre contidos do currículo. - A competencia dixital Será de traballo común en todas as unidades, pois será necesaria para cada unha das tarefase, tanto, na busca en recursos web para a elaboración de traballos de investigación, como no uso da aula virtual do curso. - O emprendemento social e empresarial Neste caso, o alumnado participará na programación e elaboración de diferentes actos promovidos para a celebración das Letras Galegas deste ano - A fomento do espírito crítico e científico Traballarase en todas as unidades, pois será promovida en cada sesión polo profesorado da materia, promovendo a análise crítica da realidade e a participación consensuada. - A educación emocional e en valores Tentarase concienciar o alumnado na educación en valores, incidindo na educación emocional como resposta as violencias e inseguridades. Ademais, esde a nosa área este elemento transversal traballarémolo desde actividades como actividades extraescolares ou debates. - A igualdade de xénero Traballarase especialmente nas unidades coincidindo coas datas de 25 N, 8 de marzo; mais será un elemento que atarvesará todas as unidades desta programación. - A creatividade Fomentarase especialmente nas unidades finais de cada avaliación 3, 6 e 9, o alumnado traballará con diferentes soportes audiovisuais.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición
Programa de radio "Linguas Coradas"	Realización dun programa radiofónico en modalidade de podcast sobre a diversidade lingúística da Península Ibérica, que terá diferentes capítulos ao longo do curso.
Concurso de Conxuros	Realización dun concurso de conxuros para a xornada do Samaín
Canto coral de panxoliña (Nadal)	Estudo, práctica e canto coral dunha panxoliña do Nadal galego.
Saída á Escola de Artes e Oficios (Vigo)	Coñecemento da Escola de Artes e Oficios (Vigo)
Concurso de coplas do Entroido	Realización dun Concurso de coplas do Entroido
Obradoiros de regueifa	Realización de dous obradoiros de regueifa impartidos por docentes da Asociación ORAL
Saída Proxecto Lagares	Saída didáctica co gallo do Proxecto Lagares

Observacións:

En canto ás actividades complementarias programadas, estendemos esta listaxe (que sempre será flexiva e revisable) das actividades programadas:

-Samaín e Magosto celebración da festa tradicional con lecturas de terror, calacús, exposición, cartelería, etc.
-Día contra a violencia contra a muller (20 novembro): facer cartelería, programas de radio, exposicións, etc.
-Nadal: canto coral de panxoliñas, coñecemento do Nadal galego.
-Día de Rosalía, programa de radio, recitados de poesía e narrativa, charlas, actuacións, etc.
-Entroido, concurso de coplas do Entroido, coñecemento dos Entroido galego, máscaras de entroido, etc.
-8 de marzo, programa de radio, charlas, cooperación co grupo de igualdade do centro.
-Semana do libro, charlas de autores do club de lectura, lecturas conxuntas, programa de radio, etc.
-Semana das letras, programa de radio, exposicións sobre o homenaxeado Francisco F. Del Riego, actuacións, charlas, cartelería, etc.
-Ponte nas ondas: o instituto participará neste concurso sobre imaxes do patrimonio
-Programas variados de radio na emisora escolar.
-Obradoiros de regueifa
-Saída Proxecto Lagares

Esta listaxe será flexiva, poderá ser ampliada dependo das circunstancias deste curso.

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
1. Adecuo o nivel de dificultade ás características dos alumnos
2. Emprego as TIC no proceso de ensino-aprendizaxe
3. Utilizo estratexias metodolóxicas diferentes en función da actividade
4. Promovo a participación e o diálogo
5. Elaboro actividades atendendo á diversidade
6. Poño en práctica as medidas programadas para os alumnos con NEAE
7. Teño presentes os elementos transversais dentro de cada UD
8. Utilizo os diferentes instrumentos de avaliación programados
9. Combino o traballo individual co cooperativo
10. Ofrezo a cada alumno/a as explicacións individuais que precisa
11. Potencio a lectura no alumnado
12. Potencio o uso das TIC no alumnado
13. Potencio estratexias que promovan a expresión oral do alumnado
14. Ofrezo explicacións claras e ordenadas dos contidos da materia
15. Corrixo con rapidez as probas de avaliación
16. Analizo xunto co alumnado os resultados das probas de avaliación

17. Ofrezo espazos de diálogo e suxerencias do alumnado respecto a miña labor docente
18. Avalío a eficacia das tarefas de reforzo, ampliación
19. Consigo crear un ambiente de motivación e curiosidade

Descrición:

Resulta fundamental que o profesorado posúa ferramentas e empregue procedementos útiles para avaliar o proceso do ensino e a súa práctica docente. Esta valoración efectúase, tal e como indica a normativa vixente, a través duns indicadores de logro "o profesorado avaliará tanto as aprendizaxes do alumnado como os procesos de ensino e a súa propia práctica docente, para o cal establecerá indicadores de logro nas programacións docentes".

Estes indicadores xiran arredor de tres aspectos: o referente á actitude profesional dentro da aula, ao coñecemento e á actitude a respecto do alumnado e ao cumprimento do establecido na programación didáctica.

Os ditos indicadores de logro valoraranse nunha escala de 0 a 10, e os seus resultados deben ser inseridos dentro da memoria final.

Para recompilar información e elaborar os indicadores de logro poderanse utilizar os cuestionarios que lle foron proporcionados ao alumnado, mesmo ao final de cada trimestre e ao remate do curso.

Todos estes datos formarán parte de memoria final e deben terse en conta para que se poidan corrixir as deficiencias detectadas na PD do próximo curso.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Para a elaboración da programación didáctica partiuse do seguimento das directrices establecidas pola Comisión de Coordinación Pedagóxica (CCP). Alén diso, tivéronse en conta as propostas de mellora existentes na memoria do curso anterior.

Rematado o curso, para proceder a unha avaliación, revisión e propostas de mellora da PD, débense considerar os seguintes apartados:

-A programación entregouse no prazo establecido normativamente.
-O desenvolvemento da programación didáctica foi analizado e revisado na última reunión de departamento de cada trimestre.
-Valorouse o grao de cumprimento da secuenciación e temporalización das respectivas unidades didácticas, e se o seu deseño se axustou aos distintos elementos do currículo.
-Valorouse a metodoloxía seguida e se os materiais e recursos didácticos empregados deron os resultados previstos.
-En canto á avaliación, analizouse se o deseño das probas de avaliación inicial e os mecanismos para a súa realización foron os adecuados.
-Así mesmo, valorouse se os criterios de avaliación, tanto os establecidos para as distintas recuperacións de probas ou avaliacións como os seguidos para a avaliación final foron os axeitados.
-Revisáronse as medidas adoptadas a respecto do alumnado NEAE presente nas aulas.
-Valorouse a pertinencia dos distintos elementos transversais e o grao de cumprimento e participación en actividades complementarias.
-Analizouse se os mecanismos de información ás familias estaban dando os resultados previstos e se foron útiles e axeitados.
-Incluíuse a avaliación da práctica docente e da propia PD.
-Para a elaboración da programación didáctica partiuse do seguimento das directrices establecidas pola Comisión de Coordinación Pedagóxica (CCP). Tamén se tiveron en conta en conta as propostas existentes na memoria do curso anterior.

Para levar a cabo esta análise e comprobación da adecuada aplicación da PD, elaboráronse os seguintes indicadores de logro, que deberán ir acompañados das correspondentes puntuacións nunha táboa de 1 a 5.

1. Conseguise acadar o grao de cumprimento dos obxectivos didácticos propostos, co correspondente desenvolvemento das competencias clave.
2. A secuenciación das UD propostas foi a axeitada, así como o número delas e a súa distribución cronolóxica.
3. As concrecións metodolóxicas e os materiais e recursos didácticos utilizados axustáronse aos fins perseguidos.
4. Os criterios de avaliación foron ben aplicados.
5. Os instrumentos de avaliación foron os adecuados.
6. Os mínimos de consecución para cada criterio de avaliación estiveron ben establecidos.
7. Atendeuse debidamente a diversidade do alumnado (seguindo os protocolos de actuación correspondentes).
8. Atendéronse suficientemente os contidos transversais e as actividades complementarias.
9. A materia contribuíu aos distintos plans do centro: PLC, Plan lector, TIC, Convivencia....
10. Realizouse un seguimento regular da PD por parte do departamento.
11. Avaliouse o cumprimento da PD aplicando unha escala de 1 a 5 .
12. Establecéronse propostas para emendar as deficiencias observadas na aplicación da PD.
13. Estas propostas foron incluídas na memoria final do departamento.

Na acta da última reunión do departamento recolleranse todas as modificacións ou adaptacións feitas ao longo do curso e as propostas de mellora suxeridas. Todos estes datos incluiranse, ademais, na memoria final do departamento para seren tidas en conta na PD do próximo curso; tamén serán transmitidas e expostas, se for o caso, na primeira reunión da Comisión de Coordinación Pedagóxica.

Por último, convén sinalar que todos os membros do departamento didáctico realizarán a necesaria actualización para poderen elaborar e facer o correspondente seguimento da PD a través da aplicación PROENS.

Especificamente, os procedementos para avaliar periodicamente a programación de Lingua Galega e Literatura deste curso 2022-2023 serán de dous tipos:

1. Unha avaliación de progreso:

Haberá que ir vendo o axuste de obxectivos, contidos, estratexias metodolóxicas, criterios de avaliación, procedementos e actividades axustados á realidade do alumnado, ás súas necesidades e características e á realidade das posibilidades educativas do centro. Valorarase tal axuste nas reunións de departamento e nas avaliacións e, se resulta pouco axeitado, haberán de modificarse durante o percorrer do curso. Os intercambios orais como entrevistas cos alumnos e cos pais, a observación externa e os resultados do proceso de aprendizaxe dos alumnos serán algúns dos procedementos e instrumentos existentes para avaliar o proceso de ensino. A evolución da pandemia tamén será determinante no devandito axuste.

2. Unha avaliación final:

Prestarase moita atención á porcentaxe de alumnos que, na súa avaliación final, queden coa materia suspensa. Os erros detectados recolleranse na memoria final de curso para a elaboración da programación do próximo curso.

9. Outros apartados